

NEW YORK – Amerikanen dragen Nederlanders nog altijd een bijzonder warm hart toe. Dat is gebleken tijdens de manifestatie „Liberty-Celebration” in New York, ter ere van het honderdjarige Vrijheidsbeeld, dat voor het eeuwfeest ingrijpend gerestaureerd werd. De in New York aanwezige landgenoten, die op vrijdag 4 juli – de Onafhankelijkheidsdag – de zeilparade opluisterden met een vloot van 34 ronde- en platbodemschepen, werden met open armen ontvangen. Ze kregen de mooiste ligplaats toegewezen; vlakbij het hoogste gebouw van de wereld, het World Trade Center, op de zuidpunt van Manhattan.

Verder waren ze eregast op vele party's, die tijdens Liberty-weekend werden georganiseerd. De voortreffelijke ontvangst had natuurlijk alles te maken met het vroegere „presentje” van de Nederlanders, die het in 1615 voor een appel en een ei gekochte eiland Manhattan, waarop het fort Nieuw-Amsterdam was gesticht, in 1664 in ruil voor Suriname aan de Engelsen cadeau gaven. Maar niemand kon destijds bevroeden dat New York, zoals de stad door de Engelsen werd omgedoopt ter ere van de Duke of York, zou uitgroeien tot 's werelds financiële en zakencentrum.

De Nederlandse vloot werd in twee weken tijd per dokschip van Amsterdam naar New York vervoerd. De reis verliep niet zonder problemen. Na aankomst in New York deelde vlootbegeleider Bob Kok, die ook nauw betrokken was bij Sail Amsterdam, mee dat het schip tijdens de laatste dagen van de oversteek in een storm terecht was gekomen. Sommige schepen moesten aan het dokschip gelast worden om niet te verschuiven. De schade bleef daardoor beperkt tot één kapot zwaard.

Na het lossen van het dokschip bij Fort Schuyler, genoemd naar de Nederlandse generaal Philip Schuyler en thans een marinebasis, voer de vloot op woensdag 2 juli richting Manhattan en maakten de opvarenden kennis met de indrukwekkende „skyline” van dit eiland, waarop wolkenkrabbers elkaar het uitzicht ontnemen. Als de vloot in „Dutch Harbor” ligt afgemeerd, vergapen Amerikaanse pers- en televisiemensen en bezoekers

Liberty

Tekst en foto's
Jaap Ritsema

34 Nederlandse ronde en platbod

- Celebration

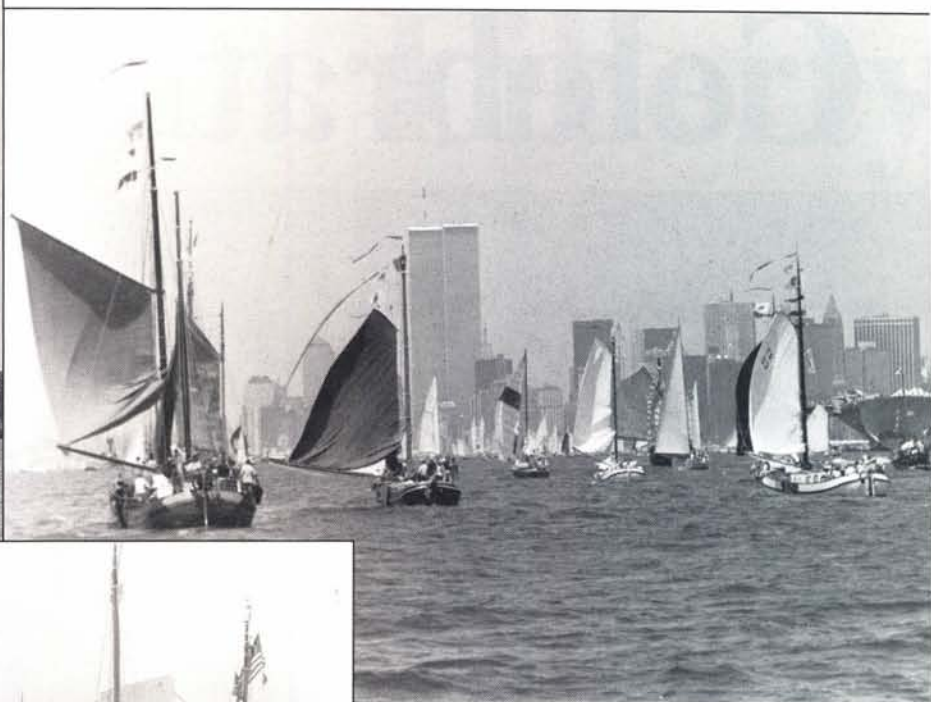

demerschepen in New York

zich aan de boeiers, schokkers, schouwen, aken en skûtsjes. Zij vragen waarom deze schepen met „wings” zijn uitgerust en hoe lang de Atlantische overtocht van Europa naar de „States” had geduurd. . . . Ook veel immigranten uit ons land kwamen een kijkje nemen. Zichtbaar verheugd knoopten ze gesprekken met oud-landgenoten aan. Intussen maakte men zich in New York op voor een feest zoals maar eens in de honderd jaar wordt gevierd, zo liet de organisatie weten. De kranten stonden bol van verhalen over „Miss Liberty”, de liefkozende naam voor het Vrijheidsbeeld. De artikelen waren gewijd aan haar betekenis, haar uitstraling en de „American Dream”, die door haar wordt uitgedragen.

De zeilparade was evenwel slecht georganiseerd en het bonte flottielje van circa 40.000 schepen voer zonder enige discipline richting Hudsonriver. Het Nederlandse schip „Ouderhoek” werd zelfs geramd door een Amerikaanse speedboot. Vier opvarenden van de Ouderhoek raakten hierbij gewond en zij moesten opgenomen worden in het ziekenhuis. Voorts werden de deelnemers aan „Operation Sail” in hun hemd gezet op het moment dat zij voorbij het immens vliegdekschip „John F. Kennedy” voeren. President Ronald Reagan in de rol van parade-admiraal en diens Franse collega François Mitterand – want het waren de Fransen die het Vrijheidsbeeld bouwden en aan de Amerikanen schonken – bevonden zich op zo’n grote afstand van de deelnemers aan de vloot, dat zij voor hen niet te zien waren. Achteraf deed het gerucht de ronde dat het tweetal slechts even op het marineschip aanwezig was.

De stemming aan boord van de Nederlandse schepen was er echter niet minder om. Zeemansliedjes werden uit volle borst gezongen en vanaf het Friese skûtsje „Eelkje I” van Yde Schakel uit Allingawier weerklonk zelfs het Friese volkslied. Op het moment dat het Nederlandse flottielje met voorop het admiraalschip „Phoenix” de John F. Kennedy passeerde werd geheel in stijl de fok gestreken. „Dit is de grootste dag in m’n leven”, lieten velen na afloop weten. Sommige landgenoten waren naar New

York afgereisd uit zakelijk oogpunt, zoals directeur Tom Buch van jachtmaaklaardij „Het Wakend Oog” te Lemmer. Hij hoopte in de Verenigde Staten meer bekendheid voor de typische, karaktervolle platbodems te kweken. Z'n eerste indrukken waren positief. „Ik heb hier nuttige kontakten gelegd. Amerikanen zoeken weer de rust op het water en die behoefte heeft een gunstig effect op een mogelijke handel”, aldus Buch.

Overall in de stad vonden ter gelegenheid van de Liberty-Celebration officiële plechtigheden en feestelijke party's plaats. Het begon in de Federal Hall op Wall Street, waar George Washington op 30 april 1789 als eerste president van

de Verenigde Staten werd ingehuldigd. Staatssecretaris Wim van Eekelen van Buitenlandse Zaken, inmiddels minister van Defensie, opende daar een Zeekaartententoonstelling. Onze consul-generaal in New York, Chris Kramers, trad op als gastheer. Op het fregat Hr.Ms. „Abraham Crijnsen” van de Koninklijke Marine, dat Operation Sail bijvoonde, werden om de haverklap recepties gehouden, waarbij eenmaal burgemeester Ed Koch van New York in Port Jefferson op Long Island aanwezig was. In het Palladium, bekend als de grootste diskotheek ter wereld, werd een groots zeilersbal gehouden. Iedere gast kon daar onbepert eten en drinken en dat

alles om op de genodigden een goede en gastvrije indruk te maken.

Het grootste spektakel van Libertyweek was ongetwijfeld het vuurwerk, dat 's avonds op Onafhankelijkheidsdag werd afgestoken. „Het grootste vuurwerk in de geschiedenis”, beloofde de organisatie, die zich graag spiegelde aan de Amerikaanse mentaliteit; de overtreffende trap in alles wat je doet. Men maakte de woorden zeker waar. Heel Manhattan werd gedurende drie kwartier in een baaierd van licht en vuur gezet. „Hoe vertel je dit thuis”, was het probleem van korrespondent Haye Thomas van het NOS-journaal. De show ging alle superlatieven te boven. Het vuurwerk – 25.000 kilogram ging de lucht in – werd computergestuurd afgestoken. Het Nederlandse gezelschap heeft dus een fantastische week in New York beleefd. Na alle festiviteiten heeft men nog zeiltochtjes op de wateren in de staat New York gehouden. Voor enkele Amerikanen was er toen gelegenheid mee te varen. Die was er ook tijdens de feestelijkheden, maar dan moest zo'n vierhonderd gulden worden neergeteld. Maar ze hadden het er graag voor over en de belangstelling was groot! Kortom een grandioos sailfestijn waarbij de 34 platbodems in de Verenigde Staten veel goodwill hebben gekweekt.